

De impact van de coronacrisis op de Nederlandse en Belgische economie

Te verwachten faillissementen per sector

Wat staat ons nog te wachten?

De uitbraak van COVID-19 en de bijbehorende maatregelen hebben de Nederlandse en Belgische economie flink op zijn kop gezet. Het aantal faillissementen bleef vooralsnog op het niveau van voor de lockdown, maar het is de vraag hoe lang dat nog zo blijft. Wanneer de steunmaatregelen van de overheden eenmaal aflopen, zal de werkelijke impact van de coronacrisis pas duidelijk worden.

Om inzicht te verschaffen in de economische impact die ons nog staat te wachten, berekenden onze data scientists het aantal te verwachten faillissementen in Nederland en België. Daarvoor gebruikten we diverse openbare bronnen en vooral ook onze eigen Dun & Bradstreet database, die we al 20 jaar lang zorgvuldig bijhouden met historische data. Dit is één van de meest complete en omvangrijkste databanken met bedrijfsgegevens die er bestaat.

Met statistische modellen en deze rijke data als bron, kunnen onze experts diepgaand inzicht verschaffen in de bedrijfszekerheid van organisaties. Zo classificeren we bedrijven al jaren in vier gradaties van hoog tot minimaal risico op faillissement. Daarmee kunnen onze klanten de kredietwaardigheid van hun zakenpartners inschatten en verantwoorde keuzes maken, wat in tijden van crisis belangrijker is dan ooit. Met diezelfde statistische modellen en diezelfde rijke data kunnen we ook op

macro-economisch niveau inschatten hoeveel faillissementen we in de komende periode nog kunnen verwachten. Dat staat in dit rapport beschreven.

—

**Barry de Goeij,
Joris Peeters,**

*Data scientists,
Altares Dun & Bradstreet*

Samenvatting

De economische gevolgen van de coronacrisis zijn sterk vergelijkbaar met de gevolgen van onder meer de financiële crisis van 2008/2009. De economie blijft draaien, maar het aantal faillissementen zal sterk toenemen. Er geldt een andere dynamiek in België dan in Nederland, maar in beide gevallen sputtert de economische motor. Dat vertaalt zich in een hoger risico bij het zakendoen.

▶ Het aantal faillissementen in Nederland zal naar verwachting verdrievoudigen. Van 3.656 werkelijke faillissementen tussen Q1 2019 en Q1 2020, tot 11.069 te verwachten faillissementen tussen Q4 2020 en Q4 2021.

De Nederlandse sectoren waar het absolute aantal faillissementen het hardst zullen stijgen, zijn financiële dienstverlening, bouw en overige dienstverlening.

▶ Het aantal faillissementen in België zal naar verwachting fors stijgen, maar minder fors dan in Nederland. Van 9.996 werkelijke faillissementen tussen Q1 2019 en Q1 2020, tot 16.275 te verwachten faillissementen tussen Q3 2020 en Q3 2021. Dat is 1,6 keer zoveel.

▶ De Belgische sectoren waar het absolute aantal faillissementen het hardst zullen stijgen, zijn gespecialiseerde bouw, eet- en drinkgelegenheden en kleinhandel.

1 Nederland

1.1 Risico op faillissement

Onderstaande grafiek toont de kans op een faillissement van een Nederlandse onderneming in de navolgende 12 maanden. De oranje lijn is een voorspelling gebaseerd op het economische model. De blauwe lijn is dezelfde calculatie, maar dan gebaseerd op historische gegevens van feitelijke faillissementen.

Nederland kent een relatief dynamische economie met diverse ups en downs. Over de jaren schommelt het faillissementsrisico sterk: in de periode 2008/2009 en de periode 2012/2013 lag het faillissementsrisico behoorlijk hoog. Dankzij de groeiende economie nam dit risico sinds 2013 echter gestaag af tot aan de uitbraak van COVID-19. Deze periode van economische groei resulteerde in het laagste aantal faillissementen ooit, met circa 3.600 faillissementen in de periode Q1 2019 - Q1 2020.

Door de uitbraak van COVID-19 stijgt nu de kans op een faillissement. Opvallend is dat dit naar verwachting eerst mondjesmaat gebeurt.

De echte stijging verwachten wij pas na het tweede kwartaal van 2020, om dan door te stijgen tot het hoogste niveau in Q4 2020 tot Q4 2021, dan verwachten we tot 11.000 faillissementen.

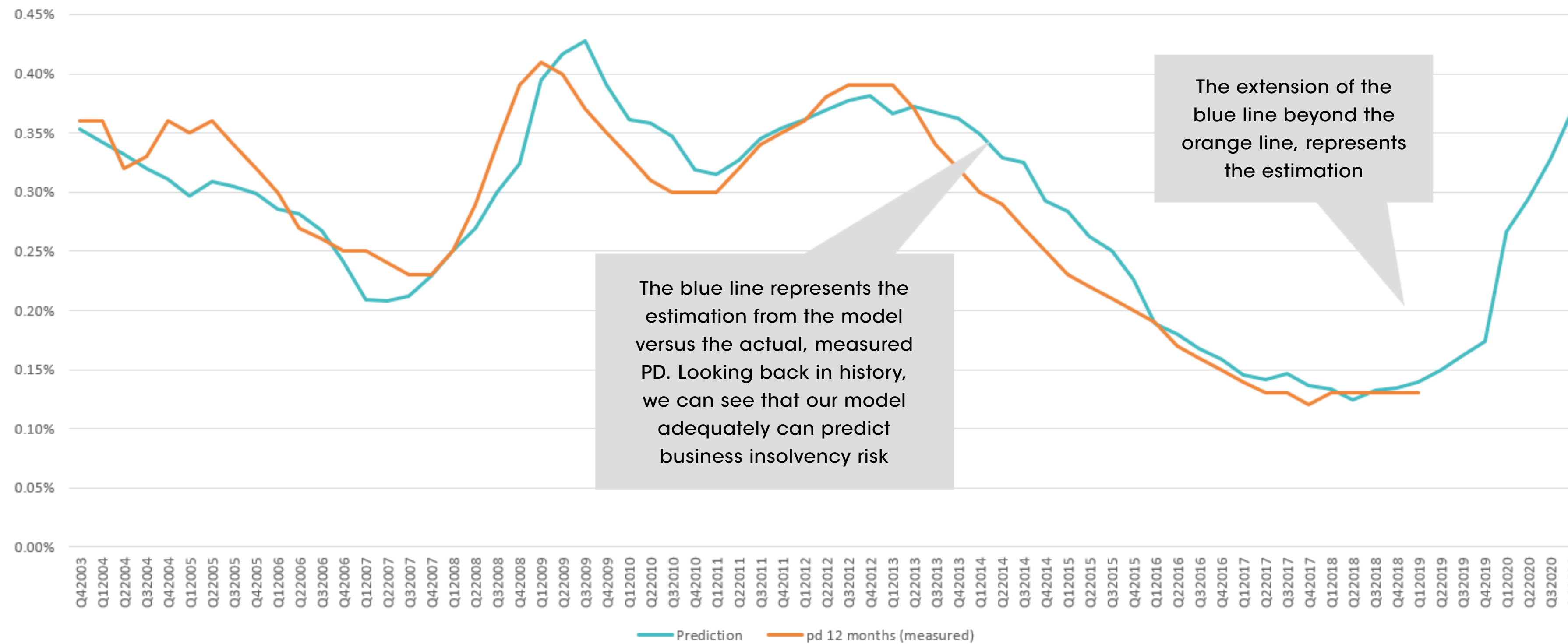
In een conceptversie van dit onderzoek voorspelden we circa 10.300 faillissementen in deze laatstgenoemde periode, maar recent stelde de Europese Commissie de vooruitzichten van het Bruto Binnenlands Product (BBP) voor de lidstaten naar beneden bij. Met die nieuwe informatie loopt het aantal te verwachten faillissementen nog iets verder op.

Hoewel de lockdown nu langzaam voorbij is, staat de Nederlandse economie dus nog een zwaar jaar te wachten. Na de lange periode van economische groei zal het aantal faillissementen

naar verwachting flink toenemen. Toch is er vooralsnog geen sprake van een horrorscenario, want de abrupte toename van het bedrijfsrisico vandaag is qua snelheid en omvang sterk vergelijkbaar met wat er in 2008-2009 plaatsvond. Dat was best een moeilijke periode, maar uiteindelijk toonde de economie haar weerbaarheid en herstelde die zich nadien goed.

Kans op faillissement in de komende 12 maanden in Nederland

ACTUAL, MEASURED 'PD' VERSUS PREDICTED BY THE MODEL

Source:
 - PD time series, Altares D&B
 - GDP time series, OECD
 - GDP estimates to produce the forecast, European Commission

1.2 Risico's per sector

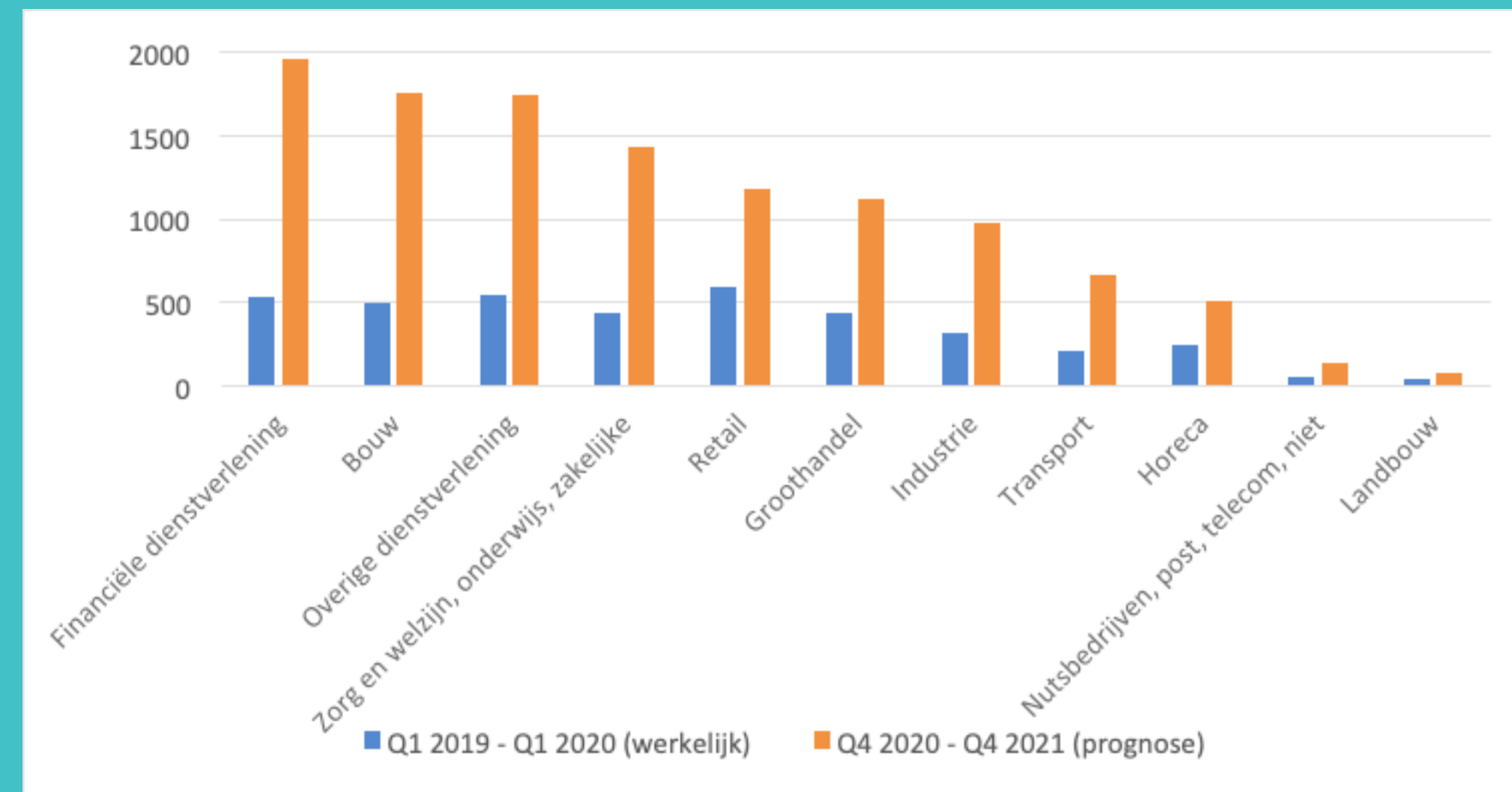
We kunnen ook voorspellen in welke sectoren de faillissementen waarschijnlijk zullen vallen. Onderstaande grafieken tonen de impact aan per sector. We zetten het aantal faillissementen in de periode Q1 2019 tot Q1 2020 af tegen het aantal faillissementen van Q4 2020 tot Q4 2021. De eerste grafiek geeft het aantal faillissementen weer, de tweede het risico op een faillissement.

In absolute zin kunnen we de meeste faillissementen verwachten in de financiële dienstverlening, bouw en overige dienstverlening. Het risico op een faillissement is echter het grootst in de sectoren transport, bouw, industrie en groothandel. Relatief gezien stijgt dit risico het hardst in de financiële dienstverlening, waar het risico op een faillissement 3,7 keer zo groot is als voor de uitbraak van COVID-19. In de bouw is het risico op een faillissement 3,1 keer zo groot, en in transport en industrie allebei 3,0 keer zo groot.

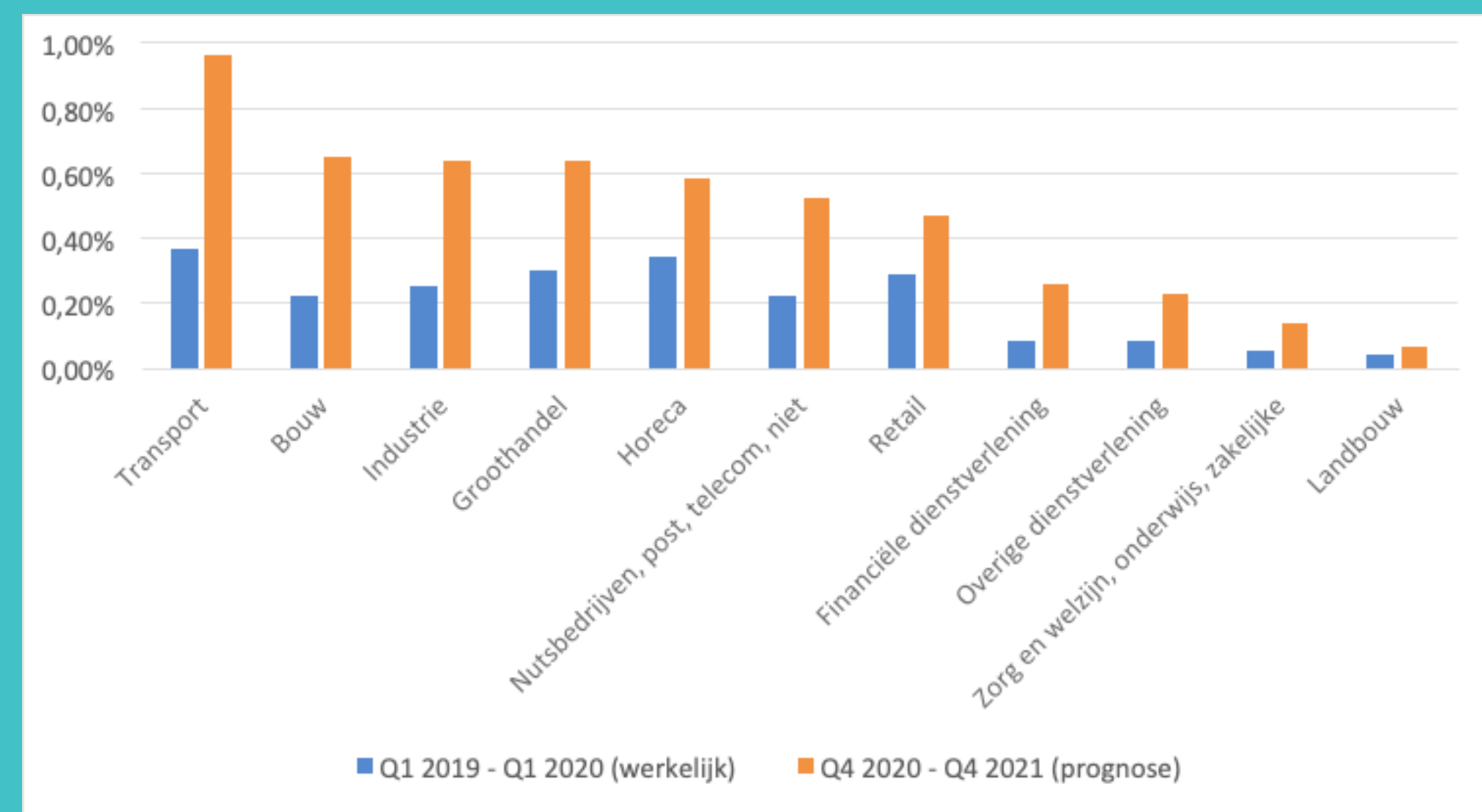
In de horeca stijgt het risico relatief minder hard dan algemeen aangenomen wordt. Deze sector had voor de corona-uitbraak weliswaar de op-één-na grootste kans op een faillissement, maar die kans wordt naar verwachting 'slechts' twee keer zo groot. We verwachten dat horeca niet veel zal stijgen aan de hand van het verleden en hoe deze sector reageert op economische tijden. Echter zal het daadwerkelijke effect van de recent genomen maatregelen nog moeten blijken. En kan de impact groter zijn dan we nu in eerste instantie verwachten.

Wat we verder uit onze rijke database kunnen afleiden, is dat de meeste faillissementen zullen vallen bij bedrijven die voor de uitbraak van COVID-19 ook al zwak stonden. Dit betekent niet dat bedrijven die toen een lage tot minimale kans op faillissement hadden, geheel gevrijwaard zullen blijven. Ook bij deze bedrijven stijgt de kans op faillissement, maar de meeste faillissementen verwachten we bij de bedrijven die er al minder goed voor stonden.

AANTAL FAILLISSEMENTEN IN NEDERLAND, PER SECTOR

RISICO OP EEN FAILLISSEMENT IN NEDERLAND, PER SECTOR

2 België

2.1 Risico op faillissement

De onderstaande grafiek toont de kans op een faillissement van een Belgische onderneming in de navolgende 12 maanden. De oranje lijn is een voorspelling gebaseerd op het econometrische model. De blauwe lijn is dezelfde calculatie, maar dan gebaseerd op historische gegevens van feitelijke faillissementen.

In België varieert het aantal faillissementen in de afgelopen 16 jaren tussen de 8.000 en de 13.000. Vergeleken met sommige omliggende landen is dit opmerkelijk hoog en bovendien blijft dit aantal ook vrij stabiel. Toch nam – net zoals in andere landen – het bedrijfsrisico in België sinds 2013 gestaag af, veroorzaakt door de groeiende economie.

Door de uitbraak van COVID-19 stijgt de kans op een faillissement nu. Onze modellen voorspellen

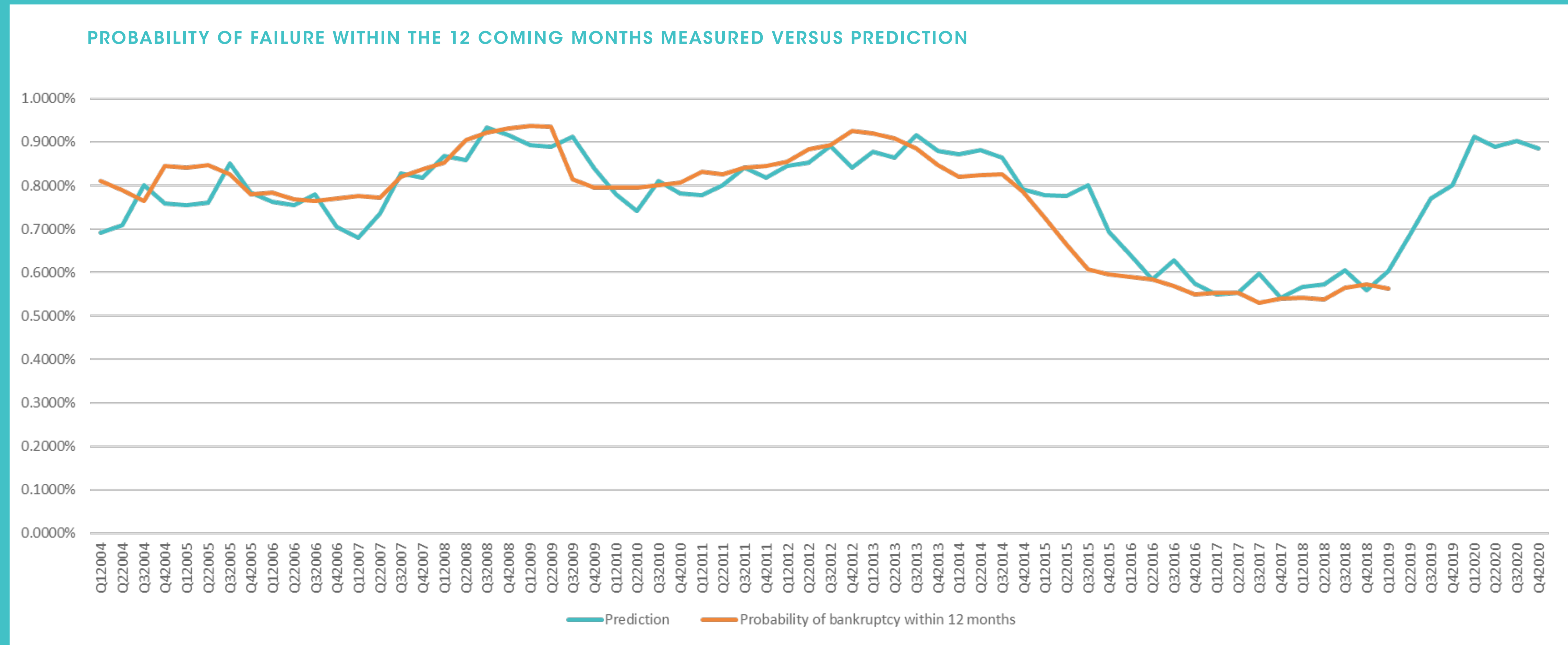
dat dit kan oplopen tot 16.594 faillissementen in de periode van Q3 2020 tot Q3 2021. In een conceptversie van dit onderzoek voorspelden we een lager aantal van circa 15.500 faillissementen in deze periode. Maar recent stelde de Europese Commissie de vooruitzichten van het Binnenlands Product (BBP) voor de lidstaten naar beneden bij. Met die nieuwe informatie loopt het aantal te verwachten faillissementen dus verder op. In totaal verwachten we 70 procent meer faillissementen dan in de periode van Q1 2019 tot Q1 2020.

België staat dus een zwaar jaar te wachten. Maar er is een voorzichtig lichtpuntje: het is vooralsnog de verwachting dat in 2021 de economie weer gaat groeien. In dat geval zal tegen het einde van 2021 het aantal faillissementen wellicht weer gaan dalen. Hoe snel het herstel zal komen, hangt van veel zaken af, onder meer van hoe snel het normale leven weer op gang kan komen. En er hangt nog een risico op een tweede lockdown

of anderszins beperkte economische activiteit in de lucht. Als dat zou gebeuren, tonen onze modellen aan dat het aantal faillissementen nog veel hoger zou uitkomen.

Het relatief bedrijfsrisico ligt lager dan de piek die de financiële crisis in 2008 en 2009 veroorzaakte, maar de stijging in bedrijfsrisico was toen minder drastisch als wat het COVID-19 virus vandaag veroorzaakt. De maatregelen van de overheid kunnen de bittere pil van vandaag verzachten. Dat neemt niet weg dat we in een snelle recessie zijn beland waarin we meer faillissementen kunnen verwachten.

Risico op faillissement in de komende 12 maanden in België

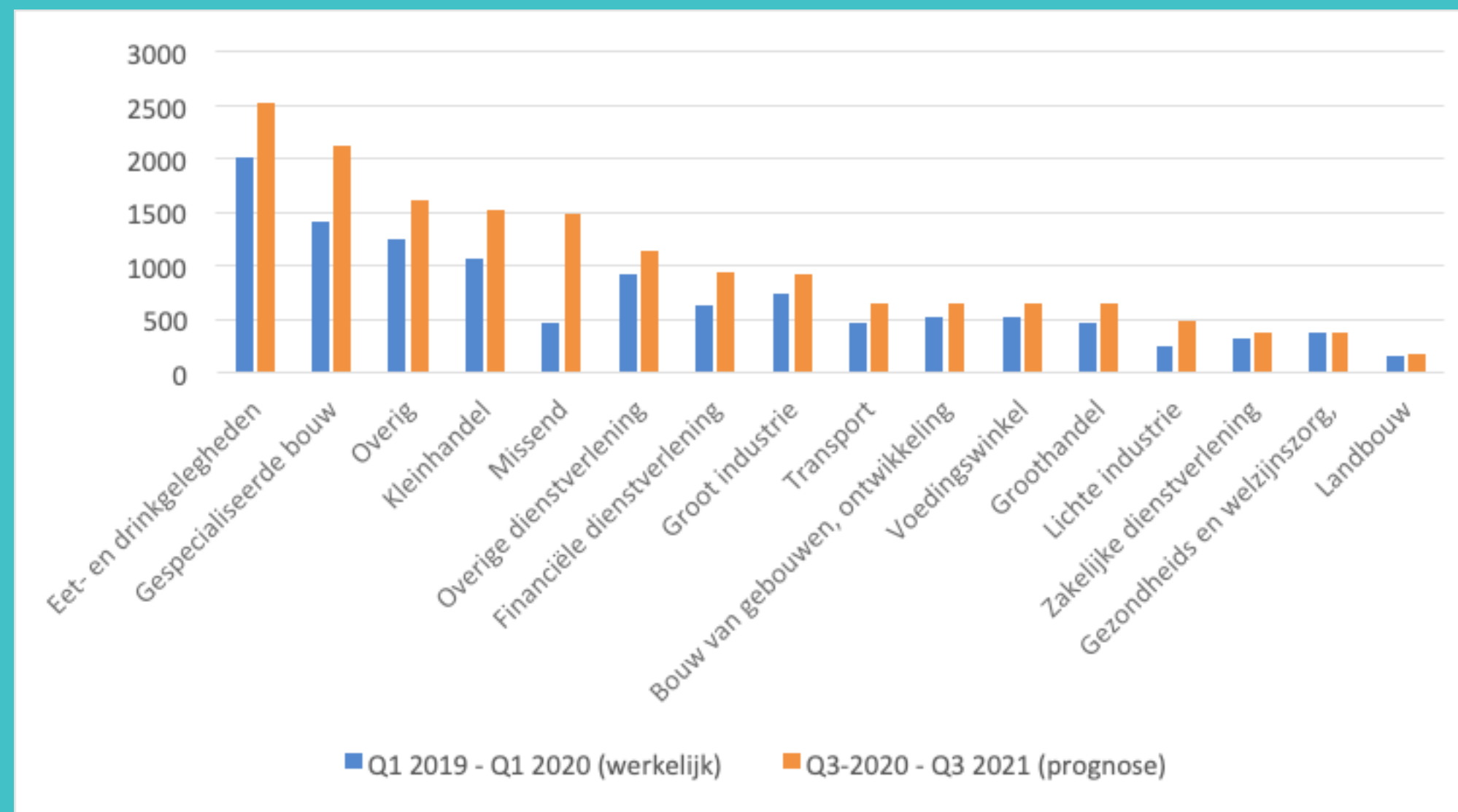
2.2 Risico's per sector

Onderstaande grafieken tonen de impact per sector. We zetten het aantal faillissementen in de periode Q1 2019 tot Q1 2020 af tegen het aantal faillissementen van Q3 2020 tot Q3 2021. De eerste grafiek geeft het aantal faillissementen weer, de tweede het risico op een faillissement.

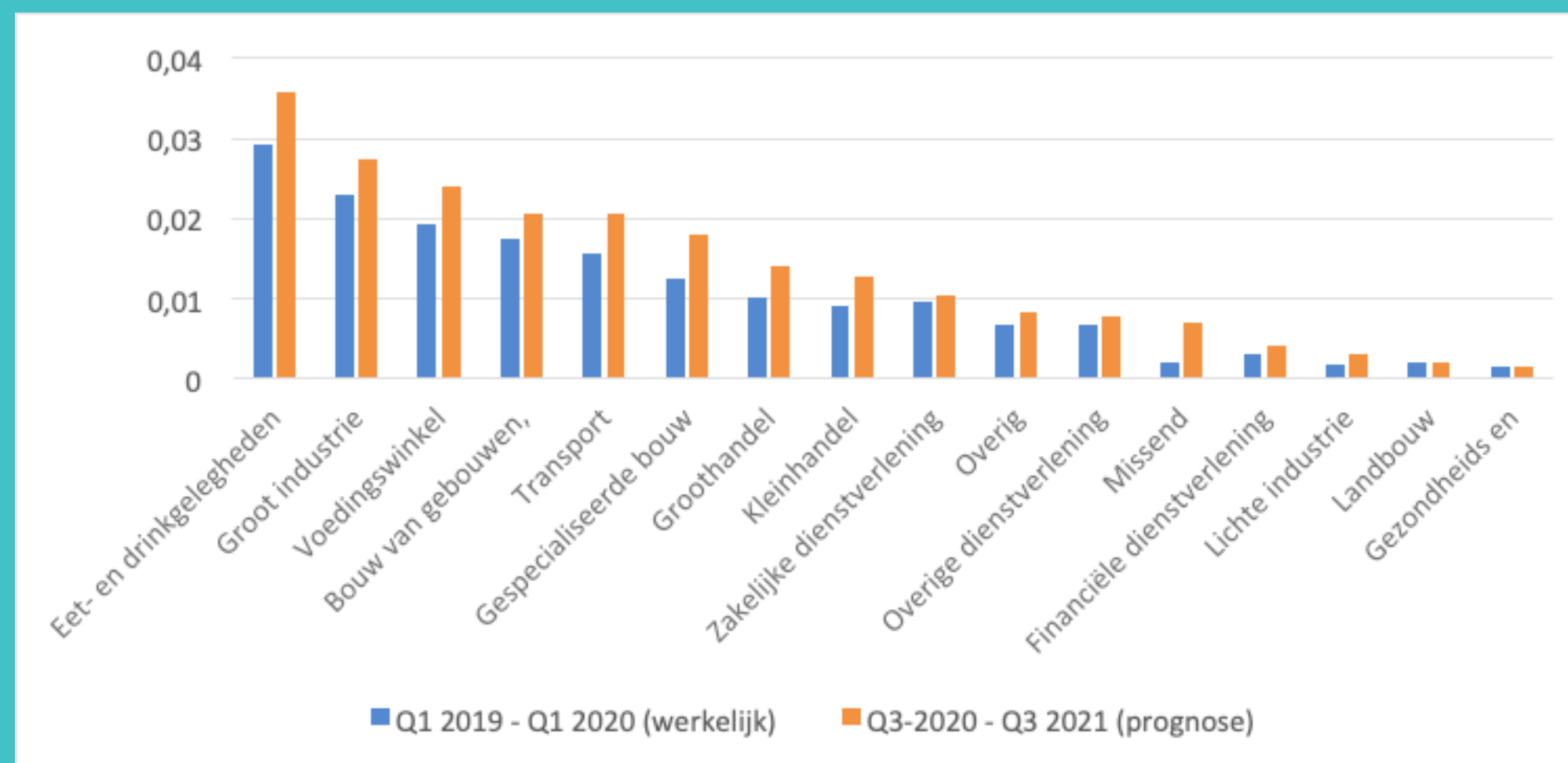
Uit beide grafieken blijkt dat in alle sectoren de kans op faillissement zal toenemen. De meeste faillissementen kunnen we verwachten in eet- en drinkgelegenheden, gespecialiseerde bouw en kleinhandel. Precies de sectoren die voor de crisis ook al de meeste faillissementen telden. Het grootste risico op een faillissement blijft bestaan bij de eet- en drinkgelegenheden, gevolgd door groot industrie en voedingswinkel. Grote verschuivingen tussen sectoren zijn er weinig. Opvallend is ook de stijging van de kans op faillissement in de groot industrie. Daar vallen relatief weinig faillissementen, maar het risico stijgt nu toch aanzienlijk.

Waar België voor de coronacrisis 9.996 faillissementen op ongeveer 1,5 miljoen registraties in de KBO telde, kan ze er nu 17.000 verwachten. Dat is een stijging van meer dan 70 procent. Net als in Nederland zien we dat de meeste faillissementen zullen vallen bij bedrijven die voor de uitbraak van COVID-19 ook al zwak stonden. Toch lopen ook bedrijven die er in februari nog redelijk florissant voor stonden, nu risico op een faillissement. Maar de meeste faillissementen verwachten we bij de bedrijven die al verzwakt waren, voor hen is de coronacrisis de nekslag.

AANTAL
FAILLISSEMENTEN
IN BELGIË,
PER SECTOR

RISICO OP
FAILLISSEMENT
IN BELGIË,
PER SECTOR

Over het onderzoek

Onze data scientists analyseerden de historische relatie tussen het aantal faillissementen en de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Hiervoor werd de bedrijfsdata van miljoenen organisaties gebruikt in combinatie met de werkelijke ontwikkeling van het BBP. Op basis van deze analyse werd vervolgens een econometrisch model ontwikkeld.

De Europese Commissie voorspelt hoe het BBP zich de komende tijd in respectievelijk Nederland en België zich ontwikkelt. Met dit gegeven als basis voorspelt ons rekenmodel accuraat het aantal te verwachten faillissementen. Zowel de absolute aantallen als de relatieve ontwikkelingen. En bovendien gespecificeerd naar sector.

DISCLAIMER

Onze voorspellingen zijn gebaseerd op de huidige economische cijfers. Echter kunnen toekomstig ingevoerde maatregelen een andere impact tot stand brengen.

Over Altares Dun & Bradstreet

Als expert op het gebied van bedrijfsgegevens verzamelt, structureert, analyseert en verbetert Altares B2B-data om deze 'smart' te maken en de besluitvorming voor senior en operationele managers te vergemakkelijken. De groep biedt haar expertise aan in de volledige datawaardeketen. Altares Dun & Bradstreet is 's werelds grootste internationale B2B-informatienetwerk en biedt ongekeerde toegang tot haar databases van meer dan 330 miljoen bedrijven in 220 landen.

Smart insights to shape your future

ROTTERDAM OFFICE

Otto Reuchlinweg 1032
3072 MD Rotterdam
The Netherlands
+31 (0)10 710 95 60

www.altares.nl

BRUSSELS OFFICE

Keizer Karellaan 576
1082 Brussels
Belgium
+32 (0)2 481 83 00

www.altares.be

www.altares.lu

PARIS OFFICE

Campus Equilibre
Immeuble Le Yard
58 Avenue Jean Jaurès
92700 Colombes
+33 (0) 825 80 58 02

www.altares.com